

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45,

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Atacurile străinătății.

Un redactor al ziarului maghiar din Budapesta „Magyar Hírlap” a cerut părerea domnului ministru de interne *Andrássy Gyula* asupra *antipatiei*, ori *dușmăniei*, cu care se poartă presa din străinătate față de Maghiari, și domnul conte i-a dat răspunsurile dorite. Astfel, la întrebarea, că ce poate fi oare cauza, că presa din străinătate tratează de o vreme încoace chestiile maghiare cu o anumită *nervositate*, ministrul a răspuns, că tocmai aceasta e cauza, adică *nervositatea*. „Europa are trebuință de teritoriul de astăzi al monarhiei, și mare putere, care să țină echilibrul între imperiul german și lumea balcanică. Impresiunea în străinătate e aceea, că Maghiarii, cu nisuițele lor naționale, gravitează în afară din formațiunea aceasta de mare putere, și temându și echilibrul european, străinătatea devine nervoasă totdeauna când ne mișcăm”, — spunea dl ministru.

La întrebarea gazetarului, că oare de ce primesc ziarele din străinătate numai comunicări dușmănoase despre Maghiari, ministrul a răspuns următoarele:

„Probabil, pentru că sunt mulți dușmanii noștri în afară, mai mulți decât amicii noștri. Raportorii ziarelor din străinătate trăesc în Viena, unde nu convin cu amicii noștri, cari nu și bat capul cu ei, ci cu inimizii noștri, cari își iau vreme să-i cerceteze și să-i influențeze, folosindu-se cu istețime de toate ocaziunile, pentru a face lumea se creadă, cât de mult periclităm noi, Maghiarii, structura monarhiei și bunăînțelegerea cu dinastia. Natural, că același lucru îl fac și naționalitățile din Ungaria, cari nisuesc să deștepte impresia, că ordinea internă actuală din Ungaria e nefirească, deci trebuie să se prăbușească, dacă maghiarimea nu face concesii na-

ționalităților. Iar prăbușirea aceasta se va estinde asupra întregii monarhii”.

La întrebarea, că nu sunt oare și Maghiarii de vină, că străinătatea îi judecă astfel, contele *Andrássy* a răspuns dupăcum urmează:

„Cum să nu purtăm vina? Prea suntem vinovați. Ne supărăm, că străinătatea crede despre noi astfel de lucruri și ne doare, că străinătatea nu și prea bate capul cu noi, dar în schimb nici noi nu ne batem capul cu străinătatea. Prea suntem ocupați cu trebile mărunte ale noastre, și numai superficial ne interesăm de afacerile lumii. De aceea, între noi și străinătatea comunicația e prea slabă, străinătatea nu cunoaște prea puțin, și crede apoi toate relele ce se spun despre noi. Odinioară nu era așa. Am simțit, că suntem avisați la bunăvoința străinătății și am și exploatat bunăvoința străinătății, atunci, când ne-am aflat în primejdie și copleșiți de rele. Așa cred, că nici acum nu stăm atât de bine, că să putem da uitării acest factor mare”.

Gazetarul a întrebat, dacă este vre-o modalitate de a se putea face aceasta, iar ministrul a răspuns:

„Este! O are în mână fiecare Maghiar cult, care are vre-o legătură oarecare cu străinătatea. Se urmărească deci cu atențiune, cum se mișcă fiecare Englez, ori German, totdeauna când e vorba de vre-un interes englezesc ori nemțesc, fiecare om care ne stă aproape. Se nu aștepte, ca noi să ne întorcem spre el, și să nu aștepte nici aceea, ca guvernul să le facă toate. Când trebuie să ții pieptul pentru națiune, fiecare om e guvern, și a ține piept, este dreptul și datorința fiecăruia. Căci o putere mare e pe partea noastră: dreptatea. Nu trebuie și nici nu e permis să *mințim sau se înfrumusețăm*, ci ajunge, dacă ne provocăm la realitatea dovedită din partea istoriei, că conștiința maghiară a întărit numai monarhia,

și că monarhia și dinastia cu atât mai sigur se pot răzima pe maghiarime, cu cât mai bine li se împlinesc acesteia nisuițele. Celce nu e orb, poate să vadă, că așa numitul șovinism maghiar nu a format niciodată primejdie pentru poziția de mare putere a monarhiei, și trebuie să vadă, că și acum majoritatea independentistă arată cel mai curat sentiment față de trebuințele marelui puteri”.

La observarea gazetarului, că și naționalitățile resonează astfel, și că și ele spun, că nizuițele lor sunt așa de îndreptățite, ca și ale Maghiarilor, ministrul de interne a răspuns astfel:

„De spus pot s-o spună, dar numai cu o logică, ce atârână în aer. Politica nu e chestie de teorie, ci de *posibilitate și oportunitate practică*. Și maghiarimea patriei noastre și a statului nostru, cu mult acuzata ei heghemonie, s'ar putea provoca de o mie de ori la legile cele vecinice dumnezecești și omenești, dacă cumva nu s'ar putea sprijini în dovezile practice ale istoriei, că aici numai ea a știut, și numai ea știe susținea *acel stat puternic, de care are trebuință sistemul de echilibrare a marilor puteri*. Poate să nege cineva, cu minte trează, că orice concesiune ce am face, nu cetățenilor de buze străine, ci singuraticelor naționalități, ca individualități separate, ar provoca mai mare chaos decât în Austria? Ba spun mai mult, *rassa maghiară nu s'ar putea împăca aici cu aceste noue stări de lucruri*, cum s'au împăcat Nemții de dincolo. Și cum să se și impace! Nemții din Austria nu au fost niciodată alcătuitori, nici de stat, nici de monarhie. Au stat în linia primă numai pe motivul, că dinastia încă era germană, și stătea în legături cu Germanii. Țara noastră și statul nostru noi l-am creat, noi l-am susținut și noi îl susținem, și nu avem poftă să ne retragem ca *jeleri în casa făcută de noi și pe sama noastră*”.

Asupra acestor însemnate păreri și declarațiuni ale dlui ministru de interne, contele *Andrássy Gyula*, vom reveni în numărul viitor.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească a tractului Sebeș.

Lancrăm, 24 Decembrie.

.....In fețe e întipărită îngrijorarea, în sufletele obicinuite a alina suferințele altora, azi e sălășluită resignarea. Lipsește preste tot bucuria revederii.

Pătruși de însemnătatea conferinței de azi — e 12/25 Nov. — convingerea ne este, că în virtutea momentozității obiectului și prezințării în viața noastră religioasă-culturală ca una dintre cele mai de samă, plină de mare răspundere față de noi cei de azi, mai ales însă față de posteritate, înfățișând totodată și preadesăvârșita icoană a înțelepciunii, priceperii și muncii stăruitoare a preoțimii timpului de față, reclamată de împrejurările grele ce cu mult meșteșug ne sunt date.

Ne îndreptăm totii spre locașul Mângâitorului, căutând întărire inimilor noastre îndurerate și micșorare jalei ce ne apasă pe toți, păstori și turmă de o potrivă, privind spre ruinele Ierusalimului nostru cultural.

Intăriți apoi prin serviciul divin, săvârșit prin păr. *Ile Moga* și încălzii de cuvintele propovedaniei unuia dintre cei mai mici, — *Vas. Mateiu*, — ne intrunim în sala festivă a școlii noastre din centru, unde prezidentul, pprezbiterul *Sergiu Medean*, în frumoase cuvinte duioase, talmăcește durerea noastră a tuturor, indicând vremile grele ce vor urma deodată cu zăbovirea înaintării noastre religioase și culturale.

— „Nori grei și întunecați”, — zice între altele — „apasă orizontul activității noastre, atât de grei și plini de întunecime, încât numai luminați și călăuziiți unul fiecare din noi de sacra vâpae a iubirii de neam și a limbii strămoșești, îi vom putea străbate”.

FOIȘOARĂ.

Popa Țuruc.

Povestire istorică
de Grigoriu Crăciunaș, paroh.

În una din zilele de vară ale anului 1840 venea preotul *Toma Popovicu* dela câmp, unde fu chemat grabnic să boteze un băiat ce l născuse femeia unui iobagiu în brazda domnului pământean

„În anul trecut am înmormântat un jobag în brazda domnului, azi botezai un fiitor jobag tot în această brazdă domnească. Sărac popor, se naște și moare în brazda domnească. Adevărat sclav”. Astfel de gânduri îi posomorau sufletul. Într'aceea pașii lui înaintaseră pe cale către mijlocul satului, pe dinaintea preturei, unde tocmai era deschisă poarta, și se putea vedea ce se petrece înăuntru. Un osândit era pus pe bancă. Căpătase cincizeci de bețe și avea să bea o jumătate cupă de apă, tot de pedeapsă, ca apoi să mai capete alte cincizeci de bețe,

— „Fă bine domnule solgăbirău și îl iartă”, — îl agrăi pe pretore slujitorul altariului într'un ton rugător.

— „Roagă-te în biserică, popo, aici n'ai loc!” — îi răspunse solgăbirăul într'un ton brusc.

— „Dar rugarea n'are greșală!”

— „Aici numai eu sunt solgăbirău, nu sufer rugare. Eu știu ce-i bine și ce nu-i bine. Nu ești tu judecător!” îi replică furios îngâmfatul de solgăbirău.

Și omul până aci smerit, smărat de atâta îngâmfare tiranică, deși preot al unui popor slav, — la tonul brusc, iritat, și la auzul dejositorului „tu”, i-s'a suit sângele în cap și i-a răspuns, tot iritat, următoarele:

— „Deși nu-s judecător, dar și acesta e om, e făptura lui Dumnezeu ca și tine!”

— „Ce vrei popo? Te pun pe bancă și-ți număr și ție 100 bețe, ca acestui nemernic, care pe cale întâlnindu-mă, nu m'a salutat!”

— „Nu te-am văzut, domnule solgăbirău, că sunt om bătrân și nu văd bine”, se scuza într'un ton tânguitor cel de pe bancă.

Solgăbirăul fără să-i ia în samă vorbele, continuă: „Numai din răutate n'a voit acest nemernic să dea cinstea cuvântă mai marelui său. Pe semne numai din învățătura ta. Să vede că ești un agitator!”

— „Nu pe mine, că sunt preot, dar nici pe acest iobag nu ți-ar fi ertat să-l chinuști pentru astfel de nimicuri, dacă ai avea inimă nobilă!”

Sumețul solgăbirău, căruia în toată viața lui nimenea nu i-a contrazis, auzind aceasta critică din gura unui „popă volah” s'a întunecat și mai rău la minte și fără să-și socotească și cumpănească cuvintele și faptele, îl prinse de spate și-i zise: „Alo, marș popă, țuruc popă, să știi, eă nu vei popi mai mult în satul acesta!”

Fața învinețită de mânie a acestui pașă și zberatul furios i-a umplut de groază pe toți din jurul lui.

Cuvintele „nu vi mai popi mai mult” l'a trezit din emoțiune pe bietul preot, l'a făcut să-și tragă sama, că el e preotul iobagilor și iobagii n'au paragrafi de apărare, numai de pedeapsire, și izbit ca de o putere cutropitoare s'a retras acasă, fără să mai găiască nici un cuvânt.

Fostul ostaș, calvinul haiduc solgăbirăesc, care bătea cu vergi pe cel osândit, întorcându-și privirea spre pretore, într'un mod obrasnic zimbitor îi grăește: „Să vede, că știe popa valah ce-i țuruc, că retirează al dracului”. Rabiatalui solgăbirău, la auzul acestor cuvinte hazlii, ca printr'un vraj i-s'a înseninat fața, pe care apăru un zimbet aprobător.

Dintr'acel cias toți slujbașii nu-l mai numeau altcum decât „popa Țuruc” pe preotul valah.

Pretorele *Mehesi*, că așa îi era numele, s'a ținut de cuvânt cu privire la alungarea preotului din sat. A dat poruncă, ca toți Românii să se unească.

La început unația mergea cam încet, se cam codeau oamenii, care însă n'a voit să se unească, l'au unit cele 25 de bețe, și care nu s'a lăsat convins nici de douăzeci și cinci, a primit cincizeci de bețe, și atunci abunăsămă n'a mai avut nici o nedumerire în chestia credinței sale.

Astfel s'a unit parohia Oșorheiului de crane. Numai un singur om a mai rămas, pe care sătenii devenind uniți l'au poreclit Grec, și ficiorii lui și astăzi se numesc, unul *Vasilie al Grecului*, celalalt *Ilisie al Grecului*.

Arată apoi greutățile pastorale: lucrările noastre reducându-se la psihicul credincioșilor, și neavând mijloace coercitive, singura armă ne este cuvântul întru a lumina pe credincioși prin învățatură. Locul unde manuiam arma cuvântului e biseria și școala, cari după mențiunea și dezvoltarea lor firească împreună numai pot asigura înaintarea credincioșilor noștri.

— „Școalele noastre, din trebuințele bisericii și ale poporului credincios și au luat începutul și s'au dezvoltat. Biserica și poporul le-a susținut și a jertfit pentru ele, căci ale sale erau. Ale noastre sunt și acum, și datorită avem să le susținem și pe mai departe, căci fără școală, biserică nu va putea cultiva limba credincioșilor săi, iar fără limbă ea nu va dezvolta cu succes moralitatea în popor“.....

„Nu ne vom feri“, incheie, „de învățarea limbei maghiare, pentru că e bine și de lipsă să o știm, dar asta nu ne dispensează de a susține școalele noastre confesionale — orice jertfe ni s'ar cere — și a cultiva și limba noastră strămoșească, cu toată căldura inimii noastre, ca condițiune indispensabilă a tăriei bisericii noastre naționale și a trăinicieii poporului nostru român“.

Cuvinte pline de dragoste, cu cari se deschid conștiințele noastre din ast an, după cari apoi se intră în ordinea de zi.

De față sunt 24 preoți, lipsesc fără souză 3, cari se pedepsesc cu câte 10 cor. în favorul fondului tractual.

Se alege notar al conferinței par. Vas. Mateiu din Lancrăm, care cetește protocolul conferinței anului trecut, ce se verifică.

Referență apoi prezidiul asupra deciziei conzistorial, prin care se aprobă concluziile conferinței anului trecut, mai apoi asupra ordinațiilor conzist. referitoare la solvarea restanțelor fondului de penziuni, și celor privitoare la îndatorirea preoților, de a inspecționa mai des mersul regulat al școalelor, în fine prezentează instrucțiunea Conzistoriului metropolitan prin care se pune în aplicare noua lege școlară. Instrucțiunea se dă spre studiere anchetei alese, ca să vină cu propunere concretă în proxima ședință.

Urmând discuțiunea asupra serviciului divin, după unele observări binevoitoare se declară de succes, iar predica, fiind în urma subiectului ei de actualitate, se predă anchetei spre studiere și raportare.

Predica rostită în conferința anului trecut de par. G. Perian și înapoiată lui spre a o prelucra, nefiind prezentată să îndrumă a o prelucra până în ședința viitoare.

Referență apoi prezidiul în mod amănunțit asupra rapoartelor preoților despre activitatea lor pastorală, din cari se constată întrelăsările unor preoți, ce se reprobă și se primește propunerea de a se pedepsi cu câte 10 cor. cei ce nici în urma urzoriilor n'au așternut rapoarte.

Plânsu-s'a preotul batjocorit la mai marii pretorului, dar n'a folosit nimic. La spate a auzit pe argații de cancelarie vicșpanală șoptind: „Ce și părăște sărăntocul acesta de popă valah și încă cu mâna goală“.

În sfârșit s'a plâns la vlădicie, dar și acolo în loc de mângâiere a căpătat o strașnică dojană, de nu știa pe unde să iasă afară, ci cerca cheia ușii pe la țâțâni.

Preuteasa, când i a împărțit popa amară și năcăjit, că și cea din urmă nădejde o a pierdut, cu toate că era o femeie bună ca o pâne bună, ca o zi bună, n'a știut cu ce să-i ajute, decât s'a pus pe posturi și pe rugăciuni. Trei zile în săptămână le postează, două le ajuna, în toată ziua făcea ruga cea mare. Și atâta o tot postit și ajunat, până s'a uscat ca toaca, și Dumnezeu i-a auzit rugăciunea, a mângâiat-o, a ușurat-o, căci a stâns-o de pe fața pământului ca se n'arbă năcaz și suferințe.

Cel mai dureros episod pentru un dirigător e căderea-i din slujbă. Cu atât mai dureros i-a căzut lipsirea de slujbă acestui preot, care la toți era părinte, iar acum n'avea alt nume decât popa Turuc,

Nefiind de față preoții Is. Blaga și G. Perian spre a-și ceta lumina lor: „Cum să se poarte preotul și cum să aplicie rugăciunile“... etc., se provoacă a o prezenta în ședința următoare.

Tema „Indatoririle preotului față de școala confesională... etc“ lacrată de par. D. Oancea, să declară de succasă. Ear M. Vulc se îndrumă să o prezinte în proxima ședință.

Cu acestea fiind eshauriat programul ședinței de azi, cea mai apropiată ședință se anunță a se ținea în 3/16 Decembrie c.

În această ședință raportorul anchetei, N. Cărpinișan, raportează, că în ședința anchetei iumulțite și cu membrii mireni, după o serioasă desbatere îndelungată, s'a ajuns la concluziunea, că pe lângă grele jertfe materiale și multă trudă ce ar fi a se dovedi, s'ar putea și trebuie susține școalele parohiale: Sebeș, Lancrăm, Răhau, Călnic, Șugag, Săsciori, Pianul-inf., Ribišani cu Vințul de jos și Vingard. Celelalte comune fiind prea lipsite, vor fi silite a reclama ajutorul bănesc al statului, cu începerea anului școlar curent.

Conferența ia la cunoștință și adevăratează la propunerea anchetei, cu aditamentul par. Zer. Murășan, că unde se reclamă prezența protopresbiterului în sinoadele parohiale, să fie însoțit și de alți membri din cler ori mireni fruntași.

Acelaș raportor referență asupra predicii rosite de par. Vas. Mateiu, care prezentându-se ca o temeinică lucrare binereșită, autorului se exprimă mulțumită protocolară.

Neprezentând unii preoți nici de astădată lucrările lor, se naște o vie discuție, în cursul căreia să dă expresiune nemulțămirii pentru înlocuirea muncii pozitive cu cuvinte sterpe, ce nu concordează cu mențiunea conferințelor, primindu-se apoi propunerea, ca cei ce nu-și prezintă lucrările la timp, să fie pedepsiți în calea ordinei cu 20 cor.

M. Vulc își cetește tema: „Indatoririle preotului față de școala confesională“... etc, care fiind numai în parte acceptabilă, are a o prezenta prelucrată în conferința viitoare.

Să statoresc temele pentru conferința anului viitor, care după dorința generală e a se ținea în luna lui Septemvrie.

La propuneri se enunță ca concluz: Constatându-se lipsa de uniformitate în ordinea cetirii evangeliilor, se iau ca normă în viitor tabelele paschalice dela sfârșitul evangheliei.

Cu acestea fiind terminate agendele conferinței din ast an, prezidentul mulțumește pentru conlucrarea armonică arătată la desbaterea obiectelor de așa mare însemnătate ale ședințelor din ast an, și declară conferința închisă, iar noi am plecat cu conștiința vie a datoriei, de a munci muncă grea, dovedind în această

el, care la rudeni era uncheșul popă, vărul popă, nănașul popă, bădica popă, acum toți îl încunjurau.

În mijlocul atâtor năcazuri, rămânând fără preuteasă în lumea aceasta cu inimă de petrară și rece ca sloiul de ghiată, s'a văzut acum singur și pustiu, și șiroaie de lacrimi i-o năpădit obrazul.

Când un bărbat plânge, e pe povârnișul desnădăjduirii. Popa Turuc era pe marginea acestei prăpăștii, și atunci a întins mâna după glaje, a sorbit odată și această otrăvă tampoare l'a făcut să uite din năcazuri. O întins mâna a douaoară, și s'a ușurat de toate grijile. O întins mâna a treioară, a golit până în fund, și atunci s'a simțit cel mai fericit om pe lume.

Intr'o astfel de stare eșind din crășmă i-s'a nimerit în cale pismașul său de moarte, solgăbirăul Măheși.

— „Mă, Miheșucule, ce te trufești că ai 12 boi, mă! Tu spargi casele creștinilor, de tine n'a rămas nici o femeie din satul acesta nevătămată, nici un bărbat nebătut, nebătătorit. Cercete Dumnezeu, mă, buhaile!“

Apoi iarăși intră în crășmă și ca cel care și-a pus bine lucrurile la cale a mai

lucrare osteneala „păstorului celui bun“ spre a îndulci, după putință, amarul vremilor de față.

Vas. Mateiu
paroh.

Insoțirile satești sistem „Raiffeisen“.

(Fine).

9. Insoțirea din Veștem, înființată la 1900 cu 42 membri, la finea anului 1906 numărul acestora a ajuns la 109. Ea a avut 16 deponenți cu sume dela 2—1500 cor., în total cu cor. 6,610 42; datorăși are 109 cu mediul de cor. 219 62; suma totală a pretensiunilor ei fiind de cor. 23,948 40. Datoria însoțirii în cont curent e de cor. 13,521. Profitul curat realizat în 1906 de cor. 504 23, l-a adaus la fondul de rezervă urcat astfel la suma de cor. 3,053 74. Direcțiunea ne relatează, că întreg profitul realizat în cei 8 ani de activitate a însoțirii, a fost vărsat în fondul de rezervă, care, conform statutelor, are să ajungă la cor. 4000 și atunci însoțirea cu drept va putea realiza mai bine și cu mai multă ușurință scopurile sale. Cu toate acestea însă, conducătorii ei nu au întrelăsat a ajuta pe membrii la diferite treburi economice, cum e la procurarea de altoi ieftini etc. Prezident al însoțirii e Ioan A. Mărginean, econom, iar cassar T. Stoia, dir. școlar.

10. Insoțirea din Ilimbav cu 65 membri, are 10 deponenți cu sume dela cor. 2—860, suma depunerilor fiind de cor. 2,414 19; pretenziuni are 110 cu minimul de cor. 5 și cu maximalul de cor. 1000, fiind suma totală a pretensiunilor ei de cor. 19,525 85. Datoria însoțirii e cor. 15,000, iar fondul de rezervă al ei e de coroane 1,838 23. În 1906 a realizat un câștig curat de cor. 536 25. Pe lângă grapa de muschi și mașina de sămănat trifoiu, pe cari poporațiunea le-a folosit spre a ei multămire, direcțiunea, în scurt timp va procura și o mașină de sămănat spicoase. Prezident al însoțirii e economul Ioan Lazar, iar cassar zelosul paroh Ioan Alexandru.

11. Insoțirea din Nucet, înființată la 1904 cu 39 membri, a sporit numărul lor la 66. Ea are 21 deponenți cu sume dela cor. 11 63 până la coroane 2,400 89. Suma totală a depunerilor ei e de cor. 8,882 04. Numărul datorășilor (după numărul obligațiilor) e 132, cu sume dela 20 până la cor. 800, iar suma totală a pretensiunilor e de cor. 18,725. Datoria însoțirii e de cor. 7,730. Insoțirea are un fond neatacabil de cor. 212 18; fond de rezervă de cor. 39 24 și fond economic de cor. 66 85. În 1906 însoțirea a realizat un câștig curat de cor. 341 09. Prezident al însoțirii e economul Nicolae Radu, iar cassar Ioan Damian, paroh.

12. Insoțirea de credit din Bungard (Bungărzana) are părți fundamentale de cor. 1,596 76; depuneri spre fructificare cor. 958 43; fond de rezervă în sumă de

cor. 135 82; profit curat cor. 35 01. Insoțirea, stânginită în anii din urmă în activitate, e pe cale de a lua nouă avânt. Prezident al însoțirii e Ioan Modran, învățător, iar cassar Nicolae Opriș, econom.

Reasumând datele mai importante din cele de mai sus, aflăm, că însoțirea din Pianul-superior și cea din Mohu, lucrează aproape numai cu capitalul propriu (cu părțile fundamentale și cu depunerile), fără a contrage împrumuturi dela alte bănci. Astfel aceste două însoțiri se apropie de chemarea adevărată, ce o au însoțirile satești. Insoțirea din Pianul-inferior a redus procentele după pretenziuni dela 10 la 8%. Insoțirea din Aciliu, din Pianul-inferior, din Mohu, din Veștem și cea din Ilimbav, pe lângă afaceri curat financiare, se ocupă pe scară întinsă și de treburile economice ale tovarășilor. De remarcat e și faptul, că fondul de rezervă al următoarelor însoțiri a trecut peste suma, ce o formează părțile fundamentale ale societăților și anume: Insoțirea din Apoldul român cu 4,000 părți fundamentale, are în fondul de rezervă suma de cor. 5,218 33; cea din Roșia cu cor. 1,280, părți fundamentale, are cor. 2,837 71 în fondul de rezervă; Insoțirea din Veștem cu 2,180 cor. părți fundamentale, are cor. 3,053 74 fond de rezervă; cea din Ilimbav cu 1,300 cor. părți fundamentale, dispune de cor. 1,838 23 fond de rezervă. Sumele ce constituiesc fondurile de rezervă ale următoarelor însoțiri se apropie de suma părților fundamentale și anume: Insoțirea din Pianul-superior cu cor. 6,017 89 fond de rezervă, dispune de cor. 6,300 părți fundamentale și cea din Aciliu cu cor. 2,097 72 fond de rezervă, are cor. 3,100 în părțile fundamentale. Cu fonduri de rezervă mai modeste se presintă însoțirea din Rechita (coroane 585.91), din Loman (566 16), din Nucet (cor. 318 17) și cea din Bungard (cor. 135 82).

Drept dovadă a simțului de economisare, pe care însoțirile îl desvoaltă la economii noștri, servesc însemnatele depuneri, ce se fac la însoțiri. Ele reprezintă considerabila sumă de cor. 179,073 88, repartizată astfel: Insoțirea din Pianul-superior are cor. 64,197 05 depuneri, cea din Aciliu cor. 25,151 73; din Mohu coroane 23,596 69; din Apoldul român cor. 13,260; din Roșia-săsească cor. 9,370 48; din Loman cor. 9,365 98; din Nucet cor. 8,882 04; din Pianul-inferior cor. 8,727 13; din Rechita cor. 7,497 17; din Veștem coroane 6,610 42 și cea din Ilimbav cor. 2,414 19.

În 1906 s'a pus basă unei nouă însoțiri în Gușterita, care însă s'a activat numai în 1907.

Pentru a înlesni alcătuirea de însoțiri, noi am dat tuturor povețele de lipsă; am pus la dispoziție statute, protocoale de constituire (în limba română și maghiară), toate în mod gratuit; mai departe am tipărit coalele pentru cărțile de contabilitate; libelele pentru deponenți și de-

golit o glaje. Era la culmea fericirii, că i a spus în față fărdelegile. În bucuria sa cea mare vrea să joace, să bată în pinteni, să dea cu mâna pe tureac, dar s'a prăvălit jos și a căzut într'un somn greu.

Pe când s'a trezit din amețeață, a doua zi dimineața, toate sculele și le-a văzut scoase din casele parohiale și aruncate în drumul țării.

Primarul cu jurații satului le aruncaseră în mijlocul drumului la porunca solgăbirăului, cu sentința: „măcar în sus, măcar în jos! Măcar te bate de deal, măcar de vale! Alegeți!“

El n'a ales nimic, a intrat iarăși în crășmă, și pecând a eșit de acolo, sau mai adevărat z's, pe când l'a scos cu sila primarul și jurații satului și la porunca solgăbirăului l'a dat afară până și din hotarul satului, el se uita la ei numai pe sub căciulă.

De aci încolo viața lui începe un nou capitlu, pribegia. A luat lumea în cap.

Pribegia numai până atunci e rușinoasă și dejositoare pentru om, până îi pierie omului simțul de rușine, până i-se îngrășe pelița pe obraz. De aci încolo e un voiaș de plăcere. Omul schimbă mereu

locul și persoanele, cu deosebire pe cele antipatice. Un farfec, pe care afară de pribeag, alți muritori nu-l au și nici îl pot cupriunde, nici îi știu dulceața.

De aci încolo a luat traista cu molitvelnicul în spate, pânea de toate zilele o agonisea cu cetirea paraclisului, blăstemele marelui Vasilie, canonul sufletului. cartea fermecilor, rugăciunea la toată neputința, deslegarea cea mare, etc. cu un cuvânt s'a făcut popa satelor. Unde prânzea nu cina, unde cina nu prânzea.

În parohia Ciubanca cam la 1845 murise popa Petru Baldi, cel din urmă preot ortodox din dinastia Băldineștilor, căci un unchiu al lui, care era protopop unit în Cluj, altal preot în Giula, nu mai stăteau în legătură cu nepoții dela Ciubanca. O fată rămasă de acest preot răposat, deși era o vestită cântăreață și ținea strană în biserică, avea cusurul, că era gușată și astfel nu se găsi pețitoriu potrivit de preot.

Intr'acestea împrejurări răsare ca din pământ pribeagul popa Turuc, acum încăruntit, alb ca oaia. În vestiminte zdrăncuite, avea înfățișarea unui sihastru.

(Va urma).

torasi, obligatiuni etc., cu prețul cărora credităm nouă însoțiri.

Acum, că ideea de a înființa asemenea însoțiri se bucură de mare trecere, acum mai ales se simte marea necesitate a unei centrale a însoțirilor noastre.

NOUȚĂȚI.

Procesul ziariului nostru Inalta Curie a pus termen de pertractare pe 4 Februarie 1908 în procesul de presă al ziariului nostru, pertractat la curtea cu jurați din Cluj în 20 Septembrie n. și terminat cu condamnarea redactorului responsabil la zece luni temniță de stat și 700 coroane amendă în bani.

Ordinațiune bună. Ministrul de interne, contele *Andrássy Gyula*, a adresat ordinațiune tuturor comitatelor, făcându-le de datorință să grijească, ca funcționarii comitatului, cari vin în coatingere cu poporul, să cunoască limba acestuia în măsura de a se putea înțelege bine cu el, fără a avea lipsă de tălmăci. Va fi bine, ca dl ministru să grijească și de executarea acestei salutare dispozițiuni, ca să nu rămână poruncă numai pe hârtie.

Gimnaziul noi. Guvernul a hotărât se ridice în anul viitor gimnaziul de stat în Turda și în Gyergyoszentmiklos, iar gimnaziile din Pesta-nouă și Petrojeni vor fi prefăcute în gimnaziul de stat.

Tolstoi e bolnav. În ziua de 1 Decembrie vechiu, bătrânul Leo Tolstoi a eșit călare la primblare. Sub copita calului s'a spart însă ghița, și calul s'a înfundat în apă până la genunchi, iar Tolstoi a căzut de pe cal și s'a rănit rău la umăr. A fost pansat și pus în pat, unde vre-o două ceasuri s'a văitat de durere.

Sinucidere. Profesorul dela politehnicul din Praga, *Otto Gras*, s'a sinucis cu morfină. Motivul, nervositatea.

Congresul Slavilor. Se face propagandă, ca congresul Slavilor, care se va întruni în anul viitor, să nu se țină în Rusia, ci pe teritoriul polonez, pentru a se da importanță mai mare chestiei poloneze.

Bucătăria comună se deschide în Sibiu Sâmbătă în 4 Ianuarie 1908. Abonații sunt rugați să-și achite abonamentele până în 3 Ianuarie la omezi, plătindu-le la banca comercială din piața-mare numărul 2 și prezentând chitanța bucătăriei comune din piața Huet, numărul 16.

† **George Ghișe.** Direcțiunea cassei de imprumut și păstrare „Mielul” din Poiana aduce cu adâncă întristare la cunoștință moartea membrului său *George Ghișe*, întâmplată la 25 Decembrie st. n. 1907, în etate de 70 ani. Însmormântarea regretatului defunct a avut loc Sâmbătă, în 28 Decembrie n. c. la orele 10 a. m. în cimiterul bisericii din Poiana. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Daruri de Crăciun săracilor nostri. La apelul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru daruri de împărțit între săracii nostri la Nașterea Mântuitorului I. Cristos au mai dat: Ilustritatea Sa Dl Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc 5 cor., dna Silvia T. Păcățian și fiica sa Teodora Silvia Păcățian, ambele câte 2 cor., dna Floarea Pantea, 1 cor., N. N. 4 cor., dna Susana Frigătoriu, Victor Fincu și Dr. George Proca, fiecare câte 2 cor.

„Țara Noastră.” Sub titlul acesta a publicat ziarul „Budapesti Hirlap” în numărul de Crăciun un articol, în care se plânge autorul, că în manualele de școală din regatul român se face pomenire și despre Românii locuitori în alte țări, ca făcând parte din pământ românesc, și cerea intervenție diplomatică, pentru delăturarea acestei primejdii. Dece intervenție? Mobilizare, cum cerea săciul Nagy György în dietă!

La fondul iubilar Nic. Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor, au mai dăruit: Dionisiu Trifan, croitor (Blaj) 1 cor., Nicolae Moisin, măsar din Săliște, acum comerçant în Râmnic, în semn de pietate și recunoștință 2 cor. și Vic. Tordășianu, prez. 10 fileri.

Furi îndrăsneți. Dela bancheriul Werner din Berlin s'a furat ziua, pe la orele 2, un colier de perle în valoare de 24,000 de mărci. Autorii acestui furt au dispărut imediat din Berlin, dar au fost descoperiți peste câteva zile în Cernăuți și au fost arestați. Se numesc *A. Lupacșu* și *Nineta Mihăilescu*. Nu sunt cumva din neamul — ales?

Acțiunile Băncii Naționale din București s'au urcat în curs de o săptămână dela 3760 lei la 4005 lei, fapt care se atribuie escelentei situațiuni agricole a țării și a tesaurului statului român.

La universitatea din Cluj înscrierile se fac pe semestrul al doilea în zilele din 7 până în 18 Ianuarie 1908.

Legea de presă. În ministeriul de justiție se lucră la un proiect de lege despre reformele ce sunt de introdus în actuala lege de presă. Ministrul de justiție vrea se prezinte acest proiect cât mai curând dietei spre desbatere și votare.

Nu-i place culoarea roșie. Țarul Nicolae II al Rusiei se teme de culoarea roșie, probabil, pentru că e culoarea sângelui. De altcum așa se vorbește prin cercurile rusești, că țarul, pe vremea când era băiat, a întâlnit o țigancă, care i-a spus viitoriul, din palmă. I-ar fi spus însă și aceea, ca să se ferească de culoarea roșie! Fapt e, că nici țarevna, nici damele de curte, nu poartă haine roșii de loc, pentru a nu supăra pe țarul.

Din America se scrie, că la tribunalul din *New-York* în două zile au fost desfăcute, în urma proceselor de divorț, o sută optzeci de căsătorii. Un singur judecător a adus în aceste două zile șasezeci de sentințe de despărțire. Curat ca în — America.

Din Lupșa. Ni-se scrie, că în *Lupșa* s'a format un cor mixt de Români de ambele confesiuni, în scopul de a merge pe sate pentru a cânta în biserici. După amezai conducătorii corului, învățătorii *Bedelean* și *Chirilă*, vor ținea prelegeri poporului. Din cor fac parte următorii: *Silvia Pop*, *Silvia Nicoară*, *Elvira Pop*, *Aurelia* și *Valeria Căbulea*, *Paraschiva Merenuțiu*, *Dumitru Magda*, învățător, *Nic. Săbău*, oom. *V. Merenuțiu*, *Dumitru Pop*, *Gavril Opișă*, *Vasile Cacioc*, *Vasile Giurgiu* și *Ioan Pop*. Pentru acoperirea primelor trebuințe s'a deschis o colectă, la care au contribuit următorii:

George Giurgiu, învățător, *Nicolae Săbău*, câte 1 cor., *Al. Goșa* 50 file i, *Al. Hătegan*, subnotar 2 cor., *D. Căbulea*, jude, doamna *Sofia Nicoară*, *Vas. Șpan*, *An. Candrea*, preot, *Antal Țorsv.*, câte 1 cor., *Dr. Goldner Jenő*, medic 2 coroane, *Gavril Rancea*, învățător, *V. Bumbuț*, paroh, *L. Chirilă*, inv., *D. Bedeleian*, învăț., fiecare câte 1 cor., *Nic. Fodorean*, direc. bancă 2 cor., *Schuffert Țorsv.* 1 cor.

Li-se aduce tuturor mulțumită din partea dlui învățător *D. Bedeleian*.

Copiii abandonati. Marti s'a făcut în București inaugurarea expoziției copiilor abandonati moralicește și lăsați pe stradă și în grija sorții. A fost de față Regina Elisaveta și Principesa Marie, iar procurorul general *Stătescu* a deschis expoziția cu o frumoasă cuvântare. A premers un serviciu divin, oficiat din partea vicariului Metropoliei, Preasfinția Sa, Arhiepiscopul *Nifon*. Maiestatea Sa a vizitat apoi expoziția, și trecând în atelierul de lucru, unde copiii erau strânși în jurul meselor, a mângăiat pe fiecare copil și a încurajat pe cei din fruntea acestei instituțiuni salutare, cu menirea de a reda societății pe cei condamnați să trăiască în mocirle.

Prăbușire. O fabrică mare de parfumărie, care acum se zidea, s'a prăbușit în Cannes și a îngropat sub ruine 9 muncitori. Urmare, probabil, a noului sistem de zidire. Iute și — rău.

Nebunia vindecată. Din America se vestește, că un medic de acolo, aplicat la un asil de nebuni, a făcut o descoperire senzațională cu privire la vindecarea nebuniei. A aflat adevărat, că nebunia fiind produsă în cele mai multe cazuri de secrețiunea exagerată a glandei tiroide, se cerea acestei glande poate se producă vindecare. A făcut încercări și a reușit. Bolnavii și-au dobândit luciditatea minții.

Se țin de tocmeală. Zilele trecute aveau se plece la America vre-o trei sute de emigranți ruși. Nici unul însă dintre ei n'a voit să intre în vaporul care li-s'a pus la dispoziție, din motivul, că avea numai două coșuri, pe când în prospectele lor, primite dela agenți, vaporul cu care

li se spunea că vor fi trecuți la America, avea trei coșuri. N'au ajutat nimica explicațiile date, ci au trebuit să fie imbarcați într'un vapor cu trei coșuri, însă cu o săp-tămână mai târziu.

Aviz. Atragem atențiunea On. public asupra anunțului de Crăciun al Librăriei arhidiecezane, aflător pe pagina a patra a acestui ziar.

Urmările răboiului. Studiul serios al unui medic din Rusia a dat drept rezultat constatarea, că dela răboiul din urmă ruso-japonez cazurile de alienație mentală s'au înmulțit în mod enorm în armata rusă, iar cazurile de neurastenie și de boale alcoolice printre oficerii sunt chiar înspăimântătoare. Iată deci urmările răboaielor, cari pe lângă aceea, că consumă milioane, ba miliarde, mai aduc și boale în țară.

Dar de Crăciun. Atragem atențiunea părinților, directorilor și directoarelor de școale, asupra colecției: *Biblioteca copiilor și a Tinerimii de A. O. Maior*, din care a apărut acuma volumul al III-ea cu 20 de ilustrațiuni artistice și cu colaborarea prețioasă a dlor *I. Al. Brătescu-Voinești*, *Mihail Sadoveanu*, *Oct. Goga*, *Maria Cunțan*, *I. A. Bassarabescu* și *A. O. Maior*. Volumul frumos și solid legat se vinde: În Austro-Ungaria: 1 cor. În România și străinătate: 1 Leu 30 bani, plus porto 15 bani. Toate trei volumele se pot comanda dela ori ce librărie românească și dela Administrația revistei „*Lucefărul*.” Sibiu (*Nagyszeben*).

Producțiune teatrală. Inteligența română din *Bruni* și jur invita la petrecerea teatrală împreună cu joc, care se va aranja Joi în 27 Decembrie st. v. 1907 (a treia zi de Crăciun seara, 9 Ianuarie st. n. 1908) în *Bruni*. Inceputul la orele 7 seara. Venitul curat e destinat pentru înființarea unei biblioteci parohiale. După producțiune urmează joc.

Colecția de păpuși costumate a Reuniunii române agricole.

Inteligența română din *Racovița*, costumând o păpușă în portul țarancelor noastre din *Racovița*, a trimis-o comitetului reuniunii agricole române din Sibiu, însoțită de următoarea adresă:

Onorabil comitet! În viața fiecărui popor sunt trei tesauri, de cari trebuie să se îngrijască ca de ochii din cap. Aceste trei comori prețioase sunt: *limba, legea și portul*.

„Limba, singurul scut de existență națională — zice marele *Cipariu*, — e tesaur născut în noi dela țitele maicii noastre, dulce ca sărutul măicuțelor, când ne aplecăm la sinul lor; tesaur mai scump decât viața, tesaur pe care dacă l-am fi perdut, de l-am perde, de vom suferi vredodată, ca cineva cu puterea sau cu amăgiri să ni-l răpească, atunci mai bine să ne înghițim pământul de vii, — să ne adunăm la părinții nostri cu acea mângăiere, că nu ne-am tradat cea mai scumpă moștenire, fără de care n'am fi vrednici a ne numi fiii lor.”

În legătură cu acestea zice zicala „Ori te poartă cum ți-e vorba, ori vorbește cum ți-e portul”. Noi, poporul român, copil încă, dupăcum zice *Hașdău*, în totdeauna am dat semne despre aceea, că ținem mult la averea, la tesaurii, la obiceiurile moștenite dela moși-strămoși, ba suntem în stare a ne vărsa chiar sângele pentru acelea, căci vedem, că numai ceva obicei nou dacă voim a introduce la poporul nostru, el nu se pleacă nici decum, sau de o face aceasta, numai cu greu îl putem aduce acolo, ca să se indeletnicească cu lucrurile nouă, și aceasta nu o face doar din răutate că nu ar voi, ci pentru că se ține strâns de trecut, e înrădăcinată în sângele lui iubirea și dragostea mare față de vechile obiceiuri, moștenite din bătrâni.

Acum, dacă iubitul nostru popor nu voește, adevărat nu-l lasă inima a-și însuși obiceiuri străine, cu atât mai vărtos n'o face aceasta când e vorba de a-și schimba portul său, acel port, care strălucește între alte porturi astfel, încât chiar regine, de limbă străină, au avut dorința de a avea portul nostru românesc.

Nu, poporul nostru nu-și părăsește acest port. Doamne! Mai bine ia-ne de

vii, zic țărani nostri, decât să cădem în blăstăm al acela, că nu am fost vrednici a ne păstra portul, averea scumpă moștenită dela părinți!

Astfel, inteligența română din *Racovița*, condusă de iubirea și dragostea ce o păstrează față de portul neamului, contribuind în modul următor: Doamna *Maria Florian*, preoteasă 4 cor., *Mihail Oprean*, inv. dir., *Stefan T. Secetă*, învăț., câte 3 cor., dșoara *Elena Coman*, învăț., văduva *Ana Florian*, preoteasă, dșoara *Vic. Halmaghi*, *Maria măr. Szabó*, fiecare câte 2 cor., iar familia învăț. pensionat *George Dănilă* 8 cor., a rugat pe dșoara *Maria Dănilă*, care și-a aruncat lucrul la o parte, să facă pregătirile de lipsă pentru ca să poată moșteni „*Casa Națională*”. (Păpușile Reuniunii se păstrează în „*Muzeul Asociațiunii*”. Redacțiunea.) portul femeesc din comuna noastră, iar dșoara *Dănilă* a îmbrăcat „*păpușa*” prezentă, ce avem onoare a v'o trimite.

Păpușa (*Aua*) e îmbrăcată în haine de mireasă, a căror nume le înșirăm aici: Pe cap are „*conciu*” compus din mai multe „*bortite*” și flori cumpărate din boltă. Conciul e învălit în o cărpă albă, care dusă pe sub barbă atârnă și pe spinare; e prinsă de conciu prin „*ace cu flori*”. La urechi are „*păuni*”.

„*Iia*” are „*biată*” cu „*cornul berbecelu*”, biata e cusută de „*ciupag*” provăzut cu mâneci cu „*pumnași*”, la cari asemenea este cusut „*cornul berbecelui*”. Peste umeri sunt cusăturile „*trandafirul întreg*”. Partea de desubt a iiei e „*poalele*” iar deasupra e „*rochia încrețită*”.

Peptul e învălit cu „*peptarul*” impondobit cu fel de fel de cusături, din mâna cojocarului local *Tănase Căbunea*. Peste mijloc e încinsă cu „*bertele*”, apoi cu „*șinoare*” e legat șurțul, în partea de desubt cu țesături numite: „*cornul berbecelui cel mic*”, iar din jos atârnă „*iucurii*”.

E încălțată cu *ciorapi*, peste cari sunt trași *păpuși*.

Racovița, la 22 Decembrie 1907.

În numele inteligenței:

Mihail Oprean
inv. dir.

George Dănilă
invăț. penz.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească literară, anul XXVI, numărul 12, pe luna Decembrie, a apărut cu cuprinsul următor: *Dr. V. Gheorghiu*, *Viața și activitatea sf. apostol Paul*; *Dr. Emilian Voitușchi*, *Recăsătorie preoților*; *Dr. Octavian Isopescu*, *Plângeri lui Eremiea*. Text rusesc, apoi *Ioan Bucevski*, *Predică poporală la Nașterea Dlui nostru I. Cristos*, *Cronică*, *Bibliografie*. Prețul pentru Austro-Ungaria 8 coroane la an.

Diletantul român, indigetări și sfaturi, cum se jucăm teatrul, scrise în usul societăților de diletanți al reuniunilor de cântări, cari dau reprezentațiuni teatrale, precum și al tuturor amatorilor jocului scenic, de *Isif Vulcan*. Tiparul tipografiei „*Poporul Român*”. Cărticica e dedicată dlui *Dr. Valeriu Branice*, publicist și amic al diletanților români.

Poșta redacției.

Biblioteca centrală. Nu se poate publica. Credem, că acum alte griji trebuie să ne frământă mintea și să ne preocupe pe toți, nu ideea nerealisabilă a înființării unei „*biblioteci centrale*”.

Dlui G. P. în Cața. În senzul legii (§ 33) conspectele școlare sunt a se umplea în l. maghiară. Numele de botez al elevilor și numirea localităților (comună, comitat) să se inducă și românește între paranteze. Numele de familie să se scrie corect și numai românește. Elevii să fie provocați totdeauna pe numele de familie. Dispozițiile art. de lege XXVII afară de cele cuprinse în §§-ii 2, 3, și 20, — au intrat în vigoare cu 1 Iulie 1907, prin urmare conspectele cele vechi trebuie înlocuite cu cele nouă. Până acuma ne-am scuzat cu împrejurarea, că nu sunt tipărite, acuma însă cu această scuză nu mai merge. Împărțirea orelor să se facă cu l. română și maghiară.

Teatru.

Luni: *Roffles*, tragedie.

Marti la orele 4 d. a: *Das tapfere Schneiderlein*, piesă feerică.

Nr. 795—1907

[356] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa I Tresnea, protopresbiteratul Unguraşului, devenită vacantă prin alegerea fostului paroh ca paroh în dieceza Aradului, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-şi înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat, şi cu prealabila încunoştiinţare a acestuia, să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică pentru a cânta respective a celebra şi cuvânta.

Fizeş-Sânpetru, 4 Decembrie 1907.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Unguraşului în confelegere cu comitetul parohial concurent.

Pavel Roşca,
protopresbiter.

AVIZ!

Sunt imediat de vânzare din mână liberă cele două case din Piaţa mică nr. 31 şi Strada Franciscană nr. 20. Desluşiri mai de aproape se dau la proprietăreaşă în Piaţa mică nr. 31, etagiul I. [355] 3—3

Frumosul roman

DUŞMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

Nr. 13188 Bis.—1907.

[357] 2—3

Concurs repetit.

Nevindându-se concurenţi pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de a III-a clasă din Aita mare cu filiile Aita medie, Aita-seacă, Baraolt, Buduş, Chepeş, şi Micloşoara, în protopresbiteratul Treiscaune, pe baza rezoluţiunii Veneratului conzistor arhidiecezan, din 12 Decembrie 1906, Nr. 12,120 Bis. se scrie din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, posedând perfect limba maghiară, au a-şi aşterne cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiteral al Treiscaunelor în Bereczk, având a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică pentru a cânta respective a celebra şi cuvânta, având a cerceta şi filiile.

Sibiu, 11 Decembrie 1907.

Conzistoriul arhidiecezan.

Nr. 1037

[354] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan în parohia de clasa II. din Talmăcel lângă parohul bătrân Dumitru Sécărea se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt jumătate din venitele parohiei fasonate cu ocaziunea întregirii venitelor preoţeşti în coala B.

Concursurile instruite în ordine sunt a se înainta în termenul normal la oficiul protopresbiteral al tractului Sibiu.

Dat în Sibiu la 11 Decembrie 1907.

Mateiu Voileanu,
adm. prot.

Sboar'al nopţii negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanţă pentru voce şi pian de A. Bena. Preţul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

De Crăciun

se pot procura dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu,** cele mai bune cadouri, ca:

Cărţi literare.

Note pentru pian şi cant: compoziţiile lui Dima, Vidu, Popoviciu, Bena, Brediceanu, etc. etc.

Foarte recomandabil pentru preoţi: „Der neue Bund“, 100 de ilustraţiuni frumos reproduse din Testamentul nou şi vechiu. Cor. 3.50.

Requisite de scris etc.

Bilete de vizită şi hârtie de epistole moderne.

Creioane frumoase pentru buzunar.

Condeie frumoase pentru domni şi dame.

Tot felul de notiţe.

Icoana lui Christos, format 8° mare, pictată de Smigelschi, în ramă frumoasă.

Icoanele de Grigorescu, cu şi fără rame.

Tipăriturile şcolare

compuse în înţelesul legii nouă şcolare

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană

cu următoarele preţuri:

- Protocol de primire:** coala 6 fileri, cartonat 25 coale 2 cor. 20 fileri, 50 coale 4 cor. 50 fileri.
- Protocol de clasificăţiune şi absenţii:** coala 6 fileri, broşat 15 coale pentru 60 băeţi 1 cor. 40 fileri, 20 coale legat pentru 80 băeţi 1 cor. 80 fileri, 25 coale pentru 100 băeţi 2 cor. 20 fileri, 50 coale pentru 200 băeţi 4 cor. 50 fileri.
- Cronica şcolară:** coala 4 fileri, 50 coale legat 3 cor.
- Protocol de inspecţiune:** coala 4 fileri, broşat 15 coale 1 cor. 10 fileri.

„CORDIANA“ institut de credit şi economii,

Filiala Agnita

(Szent-Agotha, strada lungă 81)

primeşte depuneri spre fructificare cu 5%, pe lângă abdicere de şase luni cu 5½%.

(327) 8—10

Depuneri şi ridicări se pot face şi prin poştă.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Steinbruch)

se recomandă cu inzistenţă P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 57—

Sibiu — Nagyszeben.

„Frăţia“ institut de credit şi economii

în Agnita, Szent-ágotha

primeşte depuneri spre fructificare:

fără abdicere cu 5%

pe lângă abdicere de 6 luni cu 5½%

Depuneri şi ridicări se pot efectua şi prin poştă pe spe-sele institutului. Interesele se compută la semestru şi darea o plăteşte institutul.

[352] 2—6

Explicarea Evangeliilor duminicale

şi ale

Sărbătorilor împărăteşti

de

Simeon Popescu,

Protopresbiter-Profesor.

Tiparul şi editura

TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

în Sibiu-Nagyszeben.

Preţul broşat 3 cor. + porto 20 fileri.

La 7 Expoziţii publice cele dintâi premii!

Veritabil numai cu

triunghiul pe talpă.

Şoşoni, slippers
Galoşi
de Petersburg.

Singurii contrahenţi:

Messtorff Behn & Co.
Viena I.

Vânzare în detail în toate prăvăliile mai bune de încălţăminte, mode şi articole de cauciuc.

(322) 6—6